

Posamezna števil. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično prilogo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike stane „Dan“ s prilogo dostavljan na dom celoletno 20 K, mesečno 1.70 K; brez priloge celoletno 18 K, mesečno 1.50 K. Za zunanje naročnike stane „Dan“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno 5.50 K, mesečno 1.90 K. — Naročnina se pošilja upravništvu.

Telefon številka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik s tedensko humoristično prilogo „Bodeča Neža“

Posamezna števil. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

Uredništvo in upravništvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Neprilagodna pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju posebni pogoji. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik Radivoj Koren. Last in tisk „Učiteljske Tiskarne“.

Kaj pa naša severna meja?

Celje 12. maja.

Od juga prihajo resni glasovi. „Dan“ je v nekoliko člankih temeljito pojasnil naš boj proti Italijanom. Iz zadnjih dogodkov smo se prepričali, da rastejo naše sile na jugu in da bomo v bodočnosti dosegli vedno večjih uspehov. Posebno naša mladina se krepko zbira pod narodnim praporom. Kaj pa mi na severu? Tu so razmere mnogo slabše.

Naše trobojnice se trgajo, naše trobojnice ne smejo viseti na hišah, ne smemo nositi slovenskih znakov, nas se imenuje izdajalce itd. Nas se pretepa, napada, nas se tira v zapore. Slovenci, kako dolgo bomo gledali te vsakdanje dogodke? Zadnji čas je, da zahtevamo naše pravice! Slovenski poslanci, slovenska inteligenca, kje si? Vstani, pojdi med narod, med mladino, vspodbujaj jih k narodnemu delu. Kajti mladina je naš up, naša bodočnost. Vstanite zaspanci in pogledite, da nas hoče sovražnik podjarmiti. Nas zatirajo naši renegati, ki so se potulčili, in zatajili svoj materni jezik.

Vstanite Slovenci zelenega Štajerja in pogledite, kaj se godi z našo rodno zemljo. Okrog in okrog nas že obdaja naš 500letni sovražnik, kateri nas hoče uničiti. Zatoraj vstanite štajerski Slovenci! Vstani ti naša jugoslovanska mladina! Vzemimo zgled od naših bratov na jugu, ki se borijo za svoje pravice. Pogledimo na naš slovenski „Koročan“, ki je sedaj potuljen od tujca, ki hoče tudi nas spodnje štajerske Slovence podjarmiti.

V čem pa je naše rešilno gesto? Ali ne v istem mogočnem jugoslovanskem gibanju, v katerega znamenju zmagajo naše Primorje? Mi štajerci lahko rečemo, da smo imeli med seboj prve moške hirc in da smo vedno stali za jugoslovansko skupnost. Zakaj pa hočemo sedaj biti nekaki Samoslovenci? Naš propad nas uči, da smo propadali, ko smo bili sami. Zato začnimo tudi mi odločnejši boj, da bomo vredni svojih južnih bratov.

Šviha proti „Narodnim Listom“.

Praga, 13. maja.

(Brzjavno poročilo „Dnevu“.)

Danes se je začel senzacionalen proces proti mladočeskim „Narod-

nim Listom“, katere toži bivši nar. socialni poslanec dr. Šviha radi razžalenja časti.

Procesu prisostvujejo vse važnejše politične osebnosti češkega naroda.

Dr. Šviha zastopa znani češki manjšinski delavec dr. Traub iz Heba in najboljši češki zagovornik dr. Bouček, ki je prvi koncipiral tožbo proti „Narodnim Listom“ pa pozneje odstopil od zastopstva na prigovarjanje nekega nar. socialista in na sklep svoje stranke.

Obtožba

proti odgovornemu uredniku „Nar. Listov“ dr. Servacu Hellerju ima sledečo vsebino:

Dr. Karol Šviha, c. kr. sodnik v Žemberku, obtožuje dr. Servaca Hellerja, odgovornega urednika „Nar. Listov“ v Pragi, da je pred tiskom 61 št. z dne 4. marca 1914 od njega urejane parodične tiskovine „Nar. Listov“ pod naslovom: Narodno socialni voditelj v službah policije“ priobčeni uvodnik čital in oddal v tisk ter z vso vsebino tega članka zasebnega obtožitelja z obljavo izmišljenih dejstev po krivem obdolžil, da je pod imenom Wiener na eni strani proti mesečni plači 800 K, na drugi strani proti posebnemu plačilu od leta 1910 za državno policijo vohunil, s čemur je zasebni obtožitelj na škodo češke politike izdajal zaupane sklepe čeških političnih strank in s tem (zasebnega obtožitelja) obdolžil nečestnega dejanja in ga tako izročil javnemu zasmehu. (Slede pravniške formalnosti.)

Razlogi:

V omenjenem članku dolži zasebnega obtožitelja, da je izdajal iz važnih posvetovanj, ki so se jih udeleževali tudi narodni socialisti, podrobne podatke skoro obratno vladati. Za časa Bienenrothovega ministristva je vladal, ko so se volitve obrnile proti njenemu zistemu, že naslednji dan dobila popolnoma podrobno poročilo o dogovoru med mladočeško in narodno socialno stranko ter o pogajanjih med agrarci in narodnimi socialisti. O važnih razpravah v zadevi vseslovanske razstave, ki so se vršile v narodnem svetu, je dobila vlada takoj poročilo ter svarila nekatere udeležence. Narodno socialni poslanci so sklenili, da potujejo korporativno v Belgrad. Že naslednji dan se je vprašalo mladočeške poslance, če se bodo udeležili tega potovanja. Čez nekaj časa so pridržali v Zemunu poslanca Klofača na potovanju. Izkazalo se je, da je zunanje ministristvo, ko je bil izdan sklep narodno socialnih poslancev, naprosilo ogrsko vlado, naj pridržijo narodno socialne poslan-

ce v Zemunu. Do potovanja narodno socialnih poslancev ni prišlo, toda povelje ni bilo preklicano in poslanca Klofača so pridržali v Zemunu. Iz zapuščine urednika „Nar. Listov“ se objavljajo zapiski, ki raj bi objasnili to zadevo in ki odgovarjajo na vprašanje, „Kdo je vohun?“ v tem smislu, da je bil načelnik narodno socialnega kluba državni poslanec dr. Karel Šviha, državni in bivši deželni poslanec. V teh zapiskih se dolži prvotni obtožitelj, da je od 8. aprila 1911, ko je zvedel urednik Anyž, računano trideset let nazaj, bil v službi policije, da je dobival mesečno plačo 800 K, torej letnih 9600 K, da je bil 8. aprila 1911 osebno pri policiji, kjer je poročal o zadevah iz češkega tabora, brzkone o volilnih zadevah, in da je zato dobil še poseben honorar 200 K, nadalje, da je na njegovo naročilo prišel 6. maja policijski uradnik k njemu na stanovanje, kjer mu je uradnik izročil 3000 K za volilne namene. Dalje se trdi, da se je zasebni obtožitelj sestal pri nekem koncertu 1. 1910, na Žofinu s policijskim uradnikom, ki je glavni faktor praške državne tajne policije. V razgovoru s tem uradnikom se je zasebni obtožitelj pritožil, da ne more izhajati s svojimi dohodki, zlasti zaradi tega, ker se stavi nanj kot poslanca mnogih zahtev. Policijski uradnik mu je namignil, da more dobiti znatne dohodke, ako bi mu od časa do časa sporočal zaupne vesti iz političnega in javnega življenja. Pogodba se je sklenila in zasebni obtožitelj je dobival spočetka mesečno 600 K, ki pa so se kmalu zvišale na 800 K. Zaupnik urednika Anyža ima v svoji posesti pobotnico za 800 K, ki jo je Šviha podpisal s psevdonimom Wiener, in istotako ima tudi v svoji posesti lastnoročne zapiske Švihove o neki zaupni politični seji. Istotako ima dokaze, da je bil dogovorjen psevdonim zasebnega obtožitelja ime „Wiener“, s katerim se je tudi javljal pri telefoničnih razgovorih. Inkriminirani članek resumira: Od sreče 1. 1910, je izvrševal dr. Šviha to obrt in se je torej v času, ko so napravili Bienenrothovi vladi stale vse češke stranke v najhujši opoziciji, ponudil češki poslanec, da je izvrševal izdajstvo na lastnih ljudeh in to za denar. Dobil je 3000 K za volilne namene od organa Bienenrothove vlade, proti kateri naj bi pri volitvah nastopal. Ostal je potem policiji zvest in bil vedno v njeni službi. Poleg mesečne nagrade 800 K je dobival tudi posebne nagrade za važnejše vesti in ti posebni honorariji presegajo fikšno plačo, iz česar sledi, kako dragocena moč policije je bil. Obdolžitve privatnega obtožitelja imajo vse znake prestopka § 488 kazens-

kega zakona. Procesualni položaj zasebnega obtožitelja ne pripušča v tem štadiju sodnega postopanja, da bi mogel jasno raztolmačiti svoje odnose do policijskih uradnikov, o katerih govori inkriminirani članek in ki so bili čisti. Zasebni obtožitelj zasleduje s svojo obtožbo v prvi vrsti svojo osebno rehabilitacijo. Samo h kronologiji inkriminiranega članka naj bo navedeno, da je prišlo do teške obdolžitve poslanca in voditelja narodno socialne stranke v organu narodno svobodomiselnih strank v času, ko je po za- slugi narodno socialne stranke objavljeno mučno dejstvo, da je narodno svobodomiselnih stranka dobila znatne vsote iz dispozičnega fonda za volitve in list „Den“. Kot odgovorni urednik „Narodnih Listov“ je obtoženec odgovoren po § 7. tisk. zak. za vsebino časnika. Odkrito spoštovanje, ki ga goji zasebni obtožitelj, ki pisca inkriminiranega članka ne pozna, do pisateljskih, političnih in narodnih zaslug obtoženca, ne more nikakor prepričati, da mora postavne posledice nositi odgovorni urednik, vsled česar je obtožba v subjektivnem in objektivnem oziru utemeljena.

Heb, 6. aprila 1914.

Dr. K. Šviha

Dr. Rudolf Traub m. p.

Po prečitaniu obtožnice je bil zaslišan obtoženec dr. Heller, ki je izjavil, da se ne čuti krivega in ponudi dokaz resnice. Njegov zagovornik dr. Rašin predloži zapiske umirlega urednika Anyža, ki so se prečitati. Iz teh zapiskov izhaja, da je prišel k Anyžu 8. aprila 1911 študent Paštika, ki mu je pravil, da je dognal, da Šviha dobiha 800 K od policije. Med zapiski (ki sami na sebi ne dokazujejo ničesar), se nahaja tudi koncept poročila, ki ga je baje Šviha izdelal za policijo. Švihov zagovornik predlaga za pričo dr. Kramarja, Fiedlerja in Klofača, ki bodo izpovedali, da je nemogoče, da bi bil to Šviha pisal. Za pričo se predlaga tudi policijski uradnik dr. Klima ter uradnica Woldanova.

Kot priča je zaslišan mladočeški tajnik Siz, iz česar izpovedi izhaja, da je tudi on vedel od pravika Paštike, da je Šviha policijski konfident. Tudi dr. Kramar je od Paštike vedel za to zadevo. Študent Paštika je pa za konfidentstvo zvedel od policijske uradnice gospe Woldanove.

„Nar. Listy“ trdijo, da je dr. Šviha izdal sklep nar. soc. poslancev o potovanju v Belgrad. Švihov zagovornik predlaga za pričo Klofača, Choca in Stříbernega, da izpo-

vedo, da vabila na omenjena potovanja niso bila tajna.

(Dalje v brzojavah.)

Slovenska zemlja.

IZ KOČEVJA.

Malokdaj je slišati kak glas iz našega kraja v slov. časopisu to pa radi tega, ker je Slovenstvo tu doli skoraj umrlo, dasi je skrite toliko življenske sile, ki bi se če bi našlo spretnega budilca in voditelja lahko povzpelo do upoštevanja vredne moči. Zato tudi Kočevarji mirujejo, ker se nimajo povoda razburjati, seveda pa v svojih organizacijah tembolj delujejo na to, da v kali zatrejo vsak pojav, ki bi jih mogel motiti v njihovem vsenemškem delovanju. Začetkom t. l. je bilo sicer precej vršanja, ker se je tu naselil slovenski odvetnik dr. Rajh posebno, ker je kupil hišo bivše kočevske posojilnice, sedaj pa je vse mirno. Tudi radi akcije za slovensko šolo so se celo zmogo razburjali, toda tudi radi te so se potolažili, ker so jim klerikanci za pomoč pri zadnjih deželnozborskih volitvah za trdno obljubili, da slovenske šole v Kočevju ne bo.

Na zunaj izgleda vse nemško, dasi je celo mesto in cel kočevski otok prepojen s slovenskim elementom in bi kočevstvo, če bi se ohranili vsi priseljenici nam, v kratkem času bilo zelo oslabiljeno, kljub vsem obilnim podporam iz nemškega rajha Südmarka in Schulvereina. Tako pa vsled brezbriznosti vladajoče stranke v deželi oz. vsled pomoči iste ošabno dviga glavo in četudi s silo zatire vsak poskus osamosvojitve. Šola in uradi vse je nemško. Tiskovine na pošti samonemške, kakor bi bilo Kočevje kje na Gornje Avstrijskem, ne pa na Kranjskem. Žalostne so v narodnostnem pogledu razmere tu doli in je malo upanja, da se stvar obrne na boljše, kajti še peščice tistih, ki bi bili zmogni in poklicani za delo v narodnostnem oziru, stoji apatično napram vsem tem razmeram ob strani in samo vzdihuje čez žalostno stanje Slovenstva, ne stori pa ničesar.

Iz Mozlja. Dne 12. maja t. l. je bilo prodano na javni dražbi posestvo kočevskega prvaka Hansa Jonke, župana iz Mozlja. Ta mož je povsod, kjer se je šlo proti Slovencem igral veliko vlogo, toda zmrazil je klub obilnim podporam Südmarka. Posestvo, katerega izključna cena je bila 71.000 K je kupil Slovenec N. iz Novega mesta za 47.000 K. Tako se je zaključilo zopet enkrat kočevsko bahaštvo in velikašstvo.

RAKEK-PREZID.

Od 16. maja t. l. dalje se bo spremenilo od „Automobilnega društva Rakek-Prezid“ družbe z o. z.

LISTEK.

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine.

„Zelo pravičnice so!“ je dejala. „In če bi me trebalo samo rešiti, bi bilo vse v redu. A kam naj se obrnem brez belica?“

„Nastavi predpasnik!“

Kato je dvignila vogala svojega predpasnika. Stari Pardajan si je odpel usnjati pas in izsul — ne brez poslovnega vzdihljaja — vso njegovo vsebino v predpasnik. Katonine oči so se zasvetile.

„Ampak! To je vendar okrog petsto tolarjev!“ je dejala.

„Nad šeststo jih je, hčerka moja!“

„To je več, nego je bil vreden moj brlog!“

„Le vzemi vseeno. Zgradiš si novo krčmo, ki ti jo zažgem ob drugi priliki, ako da Bog in sreča ju naška. Samo ne imenuj je več krčma pri Bijočnem Kladivu!“

„Kako pa?“

„Vraga, za mrtva naju imajo... Imenuj jo krčmo „Dveh govorečih mrtvecev“. To bo malce dolgo, a poetično in sentimentalno. Z Bogom, Kato...“

„Z Bogom,“ je dejal tudi vitez. „Zal mi je, da nimam česa dodati k tolarjem svojega očeta...“

„O, pač; tudi vi lahko priložite svoj dar, gospod vitez!“ je vzkliknila Kato živo.

„Kako to?“ je vprašal vitez začuden.

Kato mu je ponudila lice. Vlačuga je zardela...

Vitez se je nasmehnil in jo poljubil srčno na obe lici; to je bilo še več, nego je zahtevala sama.

Nato sta odšla naglo, stopila sta skozi vrtna vrata in se znašla v uličici, ki je držala v ulico Sicilskega kralja.

Kato se je izgubila medtem v temnih, tesnih ulicah, ki so obkrožale Rokovnjaščino.

Gospoda Pardajana starejši in mlajši sta dospela kmalu v ulico Sv. Antona, veliko žilo tačasnega Pariza.

„Tako! Zdal se pomeniva malo o najinih rečeh,“ je rekel klativitez. „Zdi se mi, da so jako zamotane.“

„Meni pa se vidijo prav jasne!“ je dejal sin. „Kriva sva očitnega upora zoper kraljevsko oblast.“

„Ampak, kaj, hudiča, te je tudi neslo v oni brlog?“

„V kakšen brlog, gospod? K Bijočemu Kladivu?“

„Ne! V Luver!... Toda, kar je, to je; ne govoriva več o tem. Jasnost, o kateri govoriš, mi je prav ljuba; človek vsaj ve, da ga čakajo vešala. A kaj storiva zdaj? Ali se ti ne zdi, da bi bil umesten majhen izprehod iz Pariza? Že dolgo je, odkar sva merila skupaj ceste naše

širne Francije. Ne zabi, sinko, da je zdaj pomlad in da je dopotovanje v tem letnem času zelo prijetno. Upam, da si mojih misli, kar se tiče te reči.“

Tako sta stopala mirno in se pomenkovala; za malo se jima je zdelo, skrivati se.

Sicer pa ju je skrivala ulica Sv. Antona sama, polna pešcev in prodajalcev: čisto sta izginjala v tej ljudski množici.

„Oče,“ je odgovoril Pardajan, „nemogoče mi je ostaviti Pariz v tem trenutku.“

Stari klatež je namršil obrvi.

„Nemogoče? Torej hočeš, da naju obesijo, razčetrtiljo ali nakolesijo živa?“

„Ne, oče; prosim vas iskreno, pojdi te vi! Jaz pa moram ostati v Parizu... A kaj se godi tamle? Sliši se kričanje ženske... teciva, gospod teciva!“

To rekši je planil vitez naprej. Stari Pardajan pa ga je pridržal za komolce ter dejal z odkrito žalostjo, nežno strogo in hkrati za začudenjem, ki mu ga je vzbujalo to sinovo vedenje:

„Kam pa tečeš že spet? Kam, hudiča, se mešaš? Torej je resnica? Torej je res, da preziraš izkušnost starega človeka in se ne meniš za moje dobre svete? Ne maraš se varovati dedcev, bab in svojega lastnega srca?“

„Ah, oče,“ je vzkliknil vitez, „moje poznanje možkih me je nav-

dalo s preziranjem skoro do vseh; ženskih se bojim; in tudi svoje lastno srce preklinjam, ker me je že tolikokrat zavedlo v nesrečo! Vidite torej, da sem vaših misli; sicer pa mi tudi spoštovanje, ki vam ga dolgujem veleva...“

Tako govoreč, se je iztrgal vitez mahoma očetovemu prijemu in stekel proti kraju, odkoder se je razlegalo vpitje čimdalje bolj presunljivo in prestrašeno. Stari vojak se je ustavil za hip ves osupel.

„Tak to se pravi, ubogati oče!“ je zarenčal. „Že vidim, da mu je namenjen konec na morišču in da mi ne proustaja drugega kakor spremljati ga. Hajdimo!“

To rekši se je zaletel tudi sam v ljudsko gnečo, ki je bila zamašila ulico Sv. Antona in v kateri je bil izginil sin. Godilo pa se je tole:

Na tem kraju ulice, nad prodajalno zdravil in posušenih zelišč, katere izvesek je bil posvečen velikemu Hipokratu, je bil lastnik trgovine že zdavnaj napravil vdolbino. V to vdolbino je bil postavil poslikan lesen kip, predstavljajoč častiljivega starca v grški obleki, okrašenega z dolgo brado, ki ni bil nihče drugi kakor Hipokrat sam, veliki zdravnik starodavnosti. Sčasoma pa je izpremenil ta kip svoje ime.

V duhovih terciarjih tistega okoliša je prestal biti grški lečnik; postal je svetnik. Njegov kostum in brada sta vripomogla nemalo k tej

izpremembi, ki se ji pravzaprav ne moremo čuditi. Trgovec se je čuval, razpršiti to zmoto, saj je bila njegova prodajalna le tem bolj obiskana. Veliki Hipokrat se je bil torej prekrstil brez šuma in hrupa v velikega Sv. Antona.

Stvar je postala oficijelna in nepreklicna tisti dan, ko je sklenil hudomušni lekarnar potrditi ljudstvo v njegovi veri, pa je dal Hipokratu v roko vrstico, na kateri je bil privezan prešček, lesen in poslikan kakor njegov pastir. Odslej ni bilo več dvoma, da stoji nad lekarno sam sveti Anton puščavnik in priprošnjik.

Na izvesku je ostalo neizpremenjeno Hipokratovo ime.

Zdal pa so — kakor na mnogih drugih točkah Pariza — postavili vneti služabniki Cerkve tudi tukaj, pred vrati lekarnar, mizico, na mizico pa košarico, namenjeno za darove Sv. Antona. Tisti, ki so bili premožnejši, so metali vanjo po denarju ali po solcu; siromak je vrge belč: še bednejši je spustil kos kruha ali šop zelišč za juho sv. Antona in kdor ni imel prav ničesar, se je vsaj prekrizal in pomolil.

Te nesrečneže je gledalo prav postrani troje ali četvero banditov, ki so nepristano nadzorovali košarico; a razadnje jih le ni bilo mogoče obtožiti krivoverstva.

(Dalje.)

na Rakeku vzdrževano dnevno enkratno dvoprežno poštno vožnjo med poštami uradi Rakek in Stari trg pri Rakeku v avtomobilno poštno vožnjo.

Avtomobil bo odhajal od poštne urada Rakek ob 3:15 popoldne in prihajal k poštному uradu v Starem trgu pri Rakeku ob 4:50 pop.

Iz Starega trga pri Rakeku bo odhajal avtomobil ob 10:50 popoldne in prihajal v Rakek ob 12:30 popoldne.

Kurze in kartiranje poštne službenih mest na progi Rakek-Stari trg pri Rakeku in poštne urada Begunje pri Cerknici, ki je v zvezi z vožnjami na tej progi, kakor tudi krajevna dostavljanja, pobiranja pism iz nabiralnikov in morebitne pohode selških listonov pri poštne uradih, ki pridejo v poštev, se je povodom tega primerno preuredilo.

Sedanje poštne vožnje na progi Rakek-Lož na Kranjskem in Lož na Kranjskem-Prezid obstojajo zaenkrat tudi naprej, toda bodo v nekaj mesecih tudi spremenjene v avtomobilne vožnje.

Koroško.

Trile samomori so se izvršili v teku par tednov v občini Šmarjeta v Rožu na slovenskem Koroškem. Pred tedni je šel v Dravo tesarski mojster Andrej Perman, za tem je šla Helena Olip, po dom. Jagnja iskat smrt ravno v isti vodi in zdaj se je obesila v stanovanju na vrata župnika K. Hraha, mati. Prva dva zapuščata družine z nepreskrbljenimi otroci. Res čuden slučaj.

Kdo je najdeni mrti? V številki 860 od dne 9. majnika smo poročali pod »Stajersko« — Nova vas, da je izvršila Drava truplo do 50 let starega, 180 cm dolgega moža. Kakor smo dognali, je umrl bržkone Andrej Perman iz Šmarjete v Rožu na Koroškem. Isti je šel pred nekaterimi tedni v smeri proti Dravi in sumi se, da je šel iskat smrt. Vse iskanje je bilo do zdaj zaman. Velikost in starost se ujemata.

Stajersko.

Stebri našega nemštva. Že parkrat smo imeli priliko, pokazati, v kolikšni meri se pričeno v zadnjih časih udeleževati nemški c. kr. drž. uradniki nairaznovrstnejših pangermanskih prireditve. Ne stojimo morja na stališču, da uradniki te ali one narodnosti ne bi smeli biti dovoljeno, udeležiti se te ali one prireditve, a slej ko prej s odločno proti temu, da bi n. pr. nemški uradniki raznih državnih uradov zavzemali pri narodno-izšivalnih prireditvah n. pr. vodilna mesta. Slovenski državni uradnik, ki bi kaj takega storil, si je gotovo lahko svest dolgega nosa, če že ne kazenske premesitve. Takšno postopanje nemških uradnikov pa ima še drugo slabo lastnost. Vpliva tudi na armado, oziroma častniške zbore. Zadnje čase opažamo pri oficirjih, da se vedno bolj izizvalno kažejo pri nemških prireditvah.

Celje. (Razno.) Mestna občina namerava zgraditi ulico od Glavne trga, do Nove ulice. Nemška gimnazija bo kmalu gotova, v jeseni se že začne poduk v novem poslopiu. Kaj bode s slovensko šolo v Gabeljih?

Celje. Nemški cvetlični dan v Celju je zelo slabo uspel. Govori se, da je letos okoli 500—600 K manj kakor lansko leto. Se pač vidi, da so se začeli res okoliški Slovenci dramiti in ne mečejo, težko prislužene groše nemškim bojnim društvom.

Celje. Kaj se godi na celjskih ulicah? Kar se godi zadnji čas po celjskih ulicah presega že vse meje. V pondeljek se pellejo poročenci po Oraški ulici od poroke, so bili vozovi in konji ovenčani s slovenskimi trakti, je celjske fantalne zelo razburilo in so takoj poklicali stražnika, katerega mati še besedice ne zna nemški izpregovoriti, je takoj ustavil voz in potrgal slovenske trake z voza.

Maribor. (Revolverski atentat vdove Langer.) K zadnjemu činu histerične Langerjeve se nam poroča: Ko je trgovec Š. vrnil Langerjevo pismo in prstan, ga je Langerjeva opetovano iskala v njegovi trgovini, koder je zvedela, da se je za nekaj časa odpeljal. Ker ga je ni bilo, je šla za njim. Peljala se je v Narpelje pri Ptuj, koder ima eden Š. ovih prijateljev trgovino filialko. V Narpelju je dotičnega trgovca, Trauna, tudi našla. Med Langerjevo in Traunom je prišlo končno do prepira in Traun ji je pokazal vrata. Ko se je ob 2. uri popoldne vračal na vozu domu v Novo Šteto, ga je počakala z revolverjem v roki na cesti. Traun se je spomnil, da mu je Bogec dal urne krače, skočil je iz voza ter skušal pobegniti. Ko je Langerjeva to videla, jo je ubrala za njim. V razdalji kakšnih 40 korakov je ustre-

lila, a k sreči izgrešila. Kol za tem si je pognala kroglo v leva prsa ter se težko ranila. Narpeljski zdravnik dr. Kurz jo je za silo obvezal, potem pustil prepeljati v Ptuj.

Rogaška Slatina. (Požari.) V teku dveh mesecev je bilo v okolici Rogaske Slatine sedmero požarov. Enega je povzročil z ognjem se igrajoči otrok, dvoje nesrečni slučaj in enega je zanetila nepaznost. Ostale tri so zanetili zlikovci, od katerih so dva že prišli, dočim tretjega še iščejo.

Maribor. (Prijet vlomilec.) Dne 16. decembra je vlomil v hišo Wastian v Leitersbergu pri Mariboru nek neznani vlomilec in pokradel za 270 K vrednosti. Dne 9. maja so prijeli v Selnici na Dravi nekega Jos. Goloba, ki je bil zaposlen pri opekarni »Škraba«, ki je osumljen navedenega vloma.

Goriško.

»L'Unione«, glasilo laških klerikalcev v Trstu in Istri, piše vedno proti Slovincem. Topot hvali barbarski napad laških poslancev v tržaškem mestnem svetu na Slovence. Čudi se, kako se je upal g. Wilfan spregovoriti v zbornici slovenske besede, katerih dosle še ni nikdo slišal v tem prostoru. Listič urejuje laški duhovnik, znan po svojem sovraštvu do Slovincem.

Gorica. Cepljenje koz na mestnih ljudskih šolah se je preložitno na poznejši čas.

Gorica. (Oslepela.) V mesnici Alojzija Fogar se je zgodila nesreča popolnoma po naključju. Neka Alojzija Klančec je prišla kupiti meso in medtem ko je čakala, je priletela v njeno oko drobna koščica od kraja, kjer je sekal meso mesarski pomočnik. Žena je oslepela na enem očesu. Ponesrečenka je mati šestih otrok.

Avstrijsko zastavo so sežigali v Odero v videmski provinciji. Med sviranjem Garibaldijeve himne in kraljeve koračnice so prinesli dijaki dve avstrijski zastavi in jih vrgli v ogenj. Potem pa naj še prihajajo uradna poročila iz Italije, da ni res, da bi v Italiji sežigali avstrijske zastave!

Gorica. Laški liberalci se bojijo, da ne bi cesar potrdil Bombiča za župana. Edino prav bi bilo, da zgine ta možakar iz mestnega sveta, kakor tudi vsi njegovi pristaši. Vlada naj razpusti občinski zastop in postavi komisarja.

Gradišče. Zadnjo nedeljo se je vršil tu učiteljski shod, ki je bil dobro obiskan. Prisotnih je bilo tudi par slovenskih učiteljev, ki so se udeležili shoda le iz radovednosti. Na shodu je laško učitelstvo napadalo vlado čes, da ne skrbi zadosti za učiteljske potrebe v laških pokrajinah. Govorila sta tudi mazinjanec Brežina in socialni demokrat Tonet, med katerima je prišlo seveda do velikega nerazpozumljenja.

Tržič. Ker se je obljubilo delavstvu, da se ustreže delavskim potrebam, so končali tukajšnji delavci štrajk.

Gorica. (Zavednost.) Nad slovensko trgovino Kerševani in Čuk manjkajo potrebne »strešice« nad imeni. Upamo, da se to v kratkem nadomesti!

»L'Eco del Litorale« se popolnoma nič ne zmeni, da je priobčil golo laž glede Bombičeve govora, za kar ga je napadlo slovensko časopisje. Ali klerikalci tako umevajo »resnico«?

Gorica. (Cvetlični dan.) Lahi so prenesli svoj cvetlični dan na prihodnjo soboto in nedeljo. Pravijo, da vsled slabega vremena niso mogli imeti zadnjo nedeljo cvetličnega dneva. Mi pa vemo, da so to storili nalašč, ker imajo prihodnjo nedeljo cvetlični dan. Slovenci, pokažite vsiljivemu Lahu, da ste zavedni in da ne morete podpirati laških študentov, ki ob vsaki priliki pokažejo svoje sovraštvu do slovenskega naroda!

Nemška nesramnost! V graški »Tagespost« od torka pripoveduje nekdo, da je »nabarbal« črnogorsko oblast na meji z jedilnim listom nekega hotela v Kotoru. Poleg tega pa je izročil obmejni straži zavitek smodk, na kar je mogel slobodno v Črno Goro. Prvič je vse to gola in nesramna laž, drugič pa skrajno neverjetno. Kdor je šel kdaj iz Kotora v Črno Goro, ta ve, da se ne zahteva nobenega potnega lista, kakor se n. pr. ne zahteva na avstrijsko laški meji pri Korminu ali Červinjanu. »Tagespost« je priobčila to notico le iz sovraštvu do Jugoslovancev. Nemška nesramnost presega res že vse meje!

Cerkno. V nedeljo se je vršil dobro obiskan shod, na katerem so govorili poslanci dr. Podgornik, Miklavč in Mikuš. Dr. Podgornik je dokazal, da je zmožna edinole narodna politika povzdigniti ljudstvo do pravega blagostanja. Klerikalci zapeljujejo ljudstvo v imenu vere, v narodnem oziru pa ne storijo nič-

šar. Poslušalci so bili s shodom jako zadovoljni.

Gorica. Mestna laška šola v ulici Leopandi bo otvorena že to jesen. Lahi zidajo neprestano laške šole z našim denarjem, za nas pa nimajo niti vinarja, dasiravno plačujejo Slovenci polovico občinskih določil. Nova šola bo poslikana seveda z laškimi mestnimi barvami, belo in modro! Menda je to zadnja laška mestna šola v Gorici.

4000 let staro zaljubljeno pismo. Severno od Babilona so našli med starodavnimi izkopinami tudi neko zaljubljeno pismo, ki je staro 4000 let. Mladenka iz Babilona piše svojemu ljubljencu: Solnčni bog naj ti podeli večno življenje. Pišem ti, da zveš, kako gre s tvojim zdravjem. Sporoči mi o tem. Sedaj se nahajam v Babilonu, pa te nisem videla nikjer in to me jako muči. Piši mi, kdaj prideš, da bom lahko srečna. Pridi v mesecu praznikov. Naj ti bo podeljeno večno življenje po meni in za mene! — Zaljubljena pisma so bila torej že tedaj v navadi in so že stara navada. Toda vkljub temu so še vedno novost za zaljublence!

Gorica. (Južni kolodvor.) Na tukajšnjem južnem kolodvoru ni nobenega slovenskega napisa. Vsi razglašajo so le v nemščini in laščini. Mero-dajni krogi naj bi se pobrigali za to staro krivico, ki se godi goriškim Slovincem!

Seja občinskega odbora v Spodji Šiški.

Gospod podžupan Viljem Maurer otvori — ker je župan zadržan — in vodi občinsko sejo.

Obč. svet. Milan Cimerman stavi samostojni predlog, da naj občina Spodnja Šiška napravi lastno ubožnico. Šiška šteje okrog 6000 prebivalcev, vsled česar je vprašanje oskrbe in preskrbe ubožcev postalo akutno. Preskrba ubožcev v občini danes ne odgovarja popolnoma duhu časa, pa tudi ne zahtevam humanitete. Popolnoma izključeno je, da bi občina svoje reveže na ta način preskrbovala, kot dosedaj, to pa iz razloga, ker mora občina svoje ubožce pošiljati v ljubljansko hiralnico, kjer stane preskrba za enega ubožca letno okrog 400 K. Ker ima občina sedaj tri ubožce v hiralnici, znašal je ta izdatek lansko leto 1200 kron.

Poleg tega podpira občina celo vrsto ubožcev z mesečnimi prispevki, kar je znašalo lansko leto celih 1375 K 31 vin.

Če se upošteva te redne izdatke in pa, da ima občina ubožnega zaklada 10.052 K 90 v, dalje, da se dolžnosti občine glede oskrbe revežev vedno množe, silijo vse te okoliščine da se to vprašanje enkrat definitivno časovnim potrebam primerno reši.

Radi tega skleni občinski odbor, da se ukrenejo vsi potrebni koraki, da se zgradi čimprej občinska ubožna hiša. Stroške za zidavo in preskrbo naj se pokrijejo iz ubožnega zaklada, kar bo po primanjlovalo, naj se naprosi visoki deželni odbor vojvodine Kranjske, da se dovoli občini najeti posojilo, proti vknjižbi na zgradbo ubožne hiše, odnosno, da se najame v to svrhu na stroške občine primerno poslopje.

Županstvu se naroča, da izdela tozadevno podrobno predlogo in jo svoj čas predloži občinskemu odboru.

Predlog se sprejme soglasno. Imenom personalnega odseka predlaga obč. odbornik g. Janko Kellec.

Prošnja Neže Kukman za prenos gostilniške koncesije z Drenikovega vrha v Sp. Šiško št. 115. se ne priporoča iz razloga, ker prostori ne odgovarjajo potrebam obrta, pa so pomisleki v zmislu § 18 a) obrtnega reda podani in ni kraljeve potrebe. Sočasno se naprosi c. kr. okr. glavarstvo, da Kukmanovo koncesijo kasira, ker že čez 3 leta ni izvrševana.

Prošnja Val. Skandra se za koncesijo gostilniško priporoča, ker ni pomislekov v zmislu občnega zakona, pod pogojem, da sočasno s podelitvijo nove koncesije ugasne stara gostilniška koncesija, ki je na tej hiši.

Prošnja Antona Kregarja za koncesijo za obratovanje perijodičnega prevažanja oseb v avtomobilskih po progi Logatec-Ljubljana-Sp. Šiška št. Vid-Ježca in nazaj se priporoča, pod pogojem, da vozi avtomobil samo po glavnih cestah, ne pa po stranskih ulicah, in da se prosilcu da za izvrševanje koncesije rok enega leta. Sprejeto soglasno.

V domovinsko zvezo se sprejme soglasno: Adolf Skacednik, Anton Fabiani, Ivan Babič, Fran Lončar, Alojz Kumpel, Josip Pöschl Anton Kadunc.

Imenom stavbnega odseka poroča g. podžupan Maurer, naj se pri tožba Franc Rozine na obč. odbor proti odloku stavbene komisije, s katerim se mu je odklonila izdaja stav-

benega dovoljenja radi pomanjkljivosti načrtov in nepravilnosti novele, odkloni. Soglasno sprejeto.

Nato se imenujejo še neimeno-vane ulice s sledečimi imeni: Tržna ulica, Poljska cesta, Mauerjeva ulica, Solška ulica, Železniška ulica in Slovenska cesta.

Pri slučajnostih predlaga g. Milan Cimerman, naj se razpiše mesto lampista, pogoji naj se določijo pogodbeno. Po daljši debati se predlog sprejme.

Nato zaključijo g. podžupan Maurer občinsko sejo.

Fala od Dravi.

Roparski umor, uboj in druge gro-zovitosti.

Minulo soboto je bil pri elektr. podjetju dan plačila — dan nesreče: Kakor po navadi se po izplačilu večina delavcev razskropi po raznih gostilnah, kjer z velikim hrupom zapravljajo trdo zasluženi denar, mesto da bi ga lepo shranili ali pa uporabili za druge potrebe, ter se podali k počitku, da bi v pondeljek zopet zdravi in čili počeli naporno delo. Sobota 9. t. m. je bil zopet posebno viharan dan. Pretepi in nemiri so se vršili na vseh koncih in krajih, po gostilnah in celo na skupnih ležiščih. Res žalostno je, če človek vidi, da si delavstvo ne najde boljšega razvedrila kot brezumno pijačo, nato prepri in pretep. Kaj ču-da, da je bližnje domače prebivalstvo skrajno vse zbegano radi vednih nemirov, sčasom postalo že precej topo, apatično. Iz te toposti je ljudi zopet zdramil roparski umor, ki se je izvršil v soboto ponoči nedaleč od podjetja na državni cesti. Delavci (izkazali so se baže zlasti trije pri tem nečloveškem delu) so napadli mirno mimoidočega sotrpina, pobili ga na tla ter mu odvzeli denar — 20 K. Menili so, da najdemo pri svoji žrtvi večjo svoto. Storiteli so jo šele naslednjega dne mahili proti Mariboru. Orožništvo je lopovom za petami.

Ni se še poglelo razburjenje radi prvega dogodka, že nas je presenetilo novo zlo. V eni tukajšnjih gostiln je spal neki pijan Italijan. Nenadoma stopi k njemu mož, zasadi spečemu velik žepni nož v tilnik, potegne z nožem preko vratu do goltanca, spusti nož in zbeži. Nesrečni Italijan se menda sploh ni zavedel, kaj se z njim godi, kajti smrt je nastopila takoj, in preselil se je iz glasnega spanja s sitnim smrčanjem v brezdušno spanje s tesnobno tiho.

V obeh slučajih bomo nekateri podrobnosti še poročali. Ljudstvo je jako vznemirjeno, žene se boje za svoje može, ter jih na večer ne pustijo doma, bolj plašni otroci pa že v mraku se ne upajo iz hiše.

Zgodila pa se je v nedeljo popoldne oziroma na večer še sledeča nasilnost, ki v prav živi luči kaže podivjanost delavcev. Neki posestnik iz Vurmata je kot na stotine drugih radovednežev prišel ogledovat stavbo elektrarne ter pripeljal seboj tri ženske. Ko so si vse ogledali (seveda s ceste) ter se nekoliko pokrepčali v A. Ilgovih gostilni, so se napotili proti domu. Bilo je že v mraku. A zdajci navali nanje večja gruča pijane in zdivjane druhalidelavcev, pobije moža na tla, da obleži nezavesten v jarku, žene pa s silo odvedejo vsak na svojo stran, maseč jim usta, da niso mogle klicati na pomoč. Pravcati (menda bolj moderen) rop Sabink. Nekateri se vse stvari smejejo, drugi zopet se boje za svoje žene in dekleta. — Na vsak način je to nečuvčen škandal, ki ga je zmožno le podlo, pijano barabstvo.

Orožništvo je proti vsem izgre-dom skoro brez moči in bode je treba izdatno pomnožiti.

Dnevni pregled.

»Patrijotično gibanje v — Albaniji.« Korespondenčni biro (avstrijska reč) v Draču je iznašel novo besedo, ki je dosedaj Albanci še niso poznali: patrijotično gibanje. Če gredo albanske tolpe čez srbsko mejo krast ovce in drugo živino — je to patrijotično gibanje; če se albanske tolpe zbiraajo, da odidejo klat Epimote, ki se bore za tisti košček samostojnosti, ki so jo pod Turkom uživali, je to — patrijotično gibanje. In bo Epirci proti albanski vladi in družega kot bo za varnost življenja boj za avtonomijo, boj za svobodni razvoj. Epirci so najkulturnejši in najmirnejši element v Albaniji, pa se zato ne morejo zadovoljiti s tem, da bi nad njimi vladali barbarski divji Albanci. In bo Albanci proti tem upravičenim težnjam Epirci imenuje Dunaj patrijotično gibanje.

Zopet nova balkanska zveza? »Frankfurter Zeitung« piše iz Carigrada, da so dane možnosti za novo balkansko zvezo med Rumunijo,

Turčijo in Bolgarsko, ki bi paralelizirala zvezo med Srbijo, Črno goro in Grško. Misli se pa celo, da bi bilo mogoče, da bi k tej zvezi pristopila tudi — Srbija.

»Fizilirani bataljon.« Mnogi listi — med njimi tudi »Slovenec« — pri-našajo iz bolgarskega vira brzojav, da so bili v Ristovcu v Srbiji postreljeni (fizilirani) rekruti iz Stipa v novi Srbiji, ker da niso hoteli pri-seči na srbsko zastavo, temveč da so izjavili, da so in ostanejo Bolgari. Teh rekrutov je bilo za cel bataljon in vsi so bili postreljeni! Kako nesramno zlagano je to poročilo, se vidi iz dejstva, da v Ristovcu ni nobene garnizije in sploh nobenega vojaka. Ristovac je neznatna vas med Vranjo in Kumanovim, ki je imela svoj pomen pred vojno samo zato, ker se nahaja tik ob prejšnji meji in tukaj je bila poprej poslednja srbska železniška postaja. Niti poprej ni bilo v tej vasi nobene garnizije in je tudi sedaj ni, ker med Vranjo in Kumanovim sploh ni nobene posadke. Razun tega je znano, da se nahajajo ravno rekruti iz Stipa v Kragujevcu — daleč, prav daleč od Ristovca. Cela stvar je izmišljena in zlagana in bolgarski vladni listi nalašč pri-občujejo take zlagane reči iz dveh vzrokov: prvič zato, da podžigajo v bolgarskem ljudstvu sovraštvu do Srbije in drugič zato, da blatijo Srbijo pred Evropo. Pri tem so pa Bolgari tako neprevidni, da ni težko pri-jeti jih pri vsaki laži.

Zaradi orientalskih železnic hoče Avstrija baje izročiti nekaj ultimatum, vsaj vladni dunajski listi to z vso resnostjo predlagajo. Zelo slaba taktika je to, ker Srbija najbrže sama želi tak ultimatum in sicer iz več vzrokov. Prvič bo Evropa zopet enkrat videla, da dunajska diplomacija tako sovraži Srbijo, da bi ji najraje odvzela celo zrak in ji naravnost otročje žuga z ultimatum za vsako malenkost, četudi niso njene interesi čisto nič ogroženi, kakor je ravno slučaj z orientalskimi železnicami. Za Srbijo je vsekakor dobro, ako se pokaže avstrijska diplomacija pred Evropo čem večkrat v taki luči, ker bo Evropa tem prej in tem bolj sprevidela, kdo dela nemir, kdo vedno žuga in preti. Srbija bo — ako dobi ultimatum, seveda lepo izročila one proge orientalske železnice, ki teko po njenem ozemlju, družbi orientalskih železnic, potem bo pa lepo zgradila sporedno progo in oškodovana bo družba orientalskih železnic, ki s svojo staro, na pol nerabno progo ne bo mogla konkurirati srbski državi železnici in delničarji družbe orientalskih železnic naj se za ogromno škodo, ki jo bodo imeli, lepo zahvalijo grofu Berchtoldu, ki v slepem sovraštvu ne ve več, kaj dela in bo storil z eventualnim ultimatum samo — uslugo Srbiji.

Čudni ljudje so naši klerikalci! V delegacijah vodijo Berchtoldovo politiko izvajanja Srbije, v »Slovenec« pa pišejo o potrebi zblizanja med Avstro-Ogrsko in Srbijo in priznavajo, da bi imela Avstro-Ogrska od tega zblizanja velike gospodarske koristi. Kako si klerikalci mislijo to zblizanje, to nam je res neumljivo, ko njihovi delegati (dr. Susteršič, dr. Korošec) zahtevajo avstrijski protektorat nad katoličani v Srbiji, revizijo bukarškega miru, »energično« postopanje Avstrije v zadevi orientalskih železnic itd. Ali mislijo klerikalci morda, da je Srbija na glavo padla in bo kupovala blago v državi, ki ji pri vsaki priliki pokazuje svoje — sovraštvu? Ali so pa morda klerikalci tako naivni, da mislijo, da je Srbija v gospodarskem oziru navezana na Avstrijo? Zadnji carinski konflikt je pokazal, da Srbija izhaja brez Avstrije prav lahko, Avstrija pa malo težje brez Srbije, to dobro čutimo sedaj, ko rabi Srbija toliko industrijskih izdelkov in jih tudi kupuje za ogromne milijone — povsod, samo v Avstriji čisto nič in tudi s trgovsko pogodbo z Avstrijo se ji čisto nič ne mudi in se ji najbrže niti v bodoče ne bo mudilo in avstrijski državljani, ki trpijo škodo od tega, naj se lepo zahvalijo za to Berchtoldu. Susteršiču in Korošču, ki hočejo imeti protektorat nad katoličani v Srbiji, orientalske železnice, revizijo bukarškega miru in druge podobne nepotrebne reči. Članek »Pot v Solun« je priobčil »Slovenec« čisto po nepotrebnem in boljše bi bilo, ko bi Susteršič in Korošec priporočala v delegacijah grofu Berchtoldu, naj vodi pametnejšo politiko nasproti Srbiji, ker samo v tem slučaju bi se lahko uresničil velik del onih želj, ki so izražene v tem članku. Tako pa ne bo protektorata, niti revizije bukarškega miru in tudi ne avstrijske trgovine na Balkanu, posebno ne v Srbiji in še celo vprašanje orientalskih železnic se reši čisto drugače, kot je to »zahteval« v delegacijah dr. Susteršič.

Iz Mirne Peči se nam poroča: Pri nas bodo začeli dne 18. t. m. del

cerkve podirati, da jo potem razširijo in povečajo. To bo stalo okoli 80.000 kron. Občinske doklade v naši občini že sedaj znašajo celih 183 %. Kljub temu nas bodo zopet obremenili. Res, srečna Kranjska, zato vse iz nje beži.

Belokranjska železnica. Ker se je viadukt pri Otavah nekaj pokvaril, bo svečana otvoritev šele 25. maja. Odhod ob 8. zjutraj iz Novega mesta, ob 10. uri malca na kolodvoru v Metliki in od 2. do 5. popoldne banke v Črnomlju.

Belokranjska železnica. Oprema nove proge se nadaljuje z mrzlično hitrostjo. Skoro vsak dan vozijo dolgi vlaki z opremo raznih postaj in s službenim osebjem. Razven Metlike in Gradaca je povečini to delo že dogotovljeno.

Na dan svečane otvoritve naj se na vsi vidnih krajih postavijo velike slovenske trobojnice, da se tujcem pokaže slovenski značaj lepe Belokranjine.

Železnica Metlika-Karlovce je jako klaverno zidana in se ne more še od daleč primerjati z ono Novomesto-Metlika. Posamezne železniške postaje nimajo nobenih verand. Tako morajo ljudje na dežju čakati na vlak.

Železnica Novomesto-Brežice. Železniško ministrstvo je izdalo pred kratkim nujno povelje, da se rentabilnosta proge Novomesto-Brežice takoj preišče in konstatira. Mogoče je dobiti zopet novo železnico v kratkem času.

Nesreča. Te dni je stal sedemletni posestnik sin Matija Mikše iz Čerknice pod odrom neke nove stavbe. Nenadoma mu je padlo na glavo neko železno orodje in ga težko poškodovalo.

Kos železa mu odletel v levo oko. V Kerbnjah pri Senti Lampertu se je ponorečil te dni 15letni posestnik sin France Grabnar s tem, da mu je odletel kos železa v levo oko in mu ga težko poškodoval.

Opek se je. Stiritletni posestnik sin Franc Rode iz Device Marije v Polju je zagrabil te dni v domači kuhinji lonec, ki je stal na ognjišču in ki je bil poln vrele vode. Voda se je razlila dečku po životu, vsled česar je zadobil ubožec težke opekline.

Tele pod lokomotivo. Dne 7. t. m. je gnala dekla Karolina Kacin, ki je uslužbena pri posestniku Alojziju Femcu v Muhaberju, občina Prečna na Dolenjskem, napadati živino na vodo. Ker ni vedela, da vozi sedaj večerni vlak iz Novega mesta pozneje, je pustila brez skrbi, da je živina tekla čez železniški tir. Tu pa je nenadoma pridrdral vlak in lokomotiva je podrla na tla kakih 150 kron vredno tele. Žival je prišla med kofesa, ki so jo popolnoma zmečkala in raztrgala.

Med potjo umrl. Dne 4. t. m. ob 11. uri ponoči je šel 75letni občinski ubožec Jože Zupančič iz Deče vasi, občina Žužemberk, iz Malih Rečb domov. Med potjo se je nenadoma zgurgil in izdihnil. Smrt je najbrže nastopila vsled starosti.

Aretacija ciganke. V nedeljo popoldne je orožništvo aretiralo v Založu 36letno ciganko Ivano Breščak iz Jarš pri Kamniku zaradi vlačuganja. Okrajno sodišče bo za Breščakovo sedaj prva instanca.

Utonila je. Dne 12. t. m., v torek, je utonila v Domžalah 40letna Franciška Flere. Prala je pri mlinu perilo, ko jo je vrgla božjast nenadoma v vodo, kjer je utonila.

Pošljite naročnino, ako je še niste!

Ljubljana.

— »Zarje bi resno svetovali, da si prej nekoliko ogleda dopisnika, predno mu nasede tako na lim, kakor je naselja včeraj dopisunu s Krasa. To mora biti pač velika zgaga, ki se poslužuje obrekovanja, da škoduje vsemu, kar izhaja iz »Učiteljske tiskarne«. Naj si tedaj »Zarja« in njen dopisun zapomnita, da je laž njuna trditve, da »Uč. tiskarna« terja od učitelstva zaostanke potom plačilnih nalogov. Očitek, da tiskarniško knjigovodstvo ni v najlepšem redu, je enako lažljiv in ima le namen, da bi kopalo grob prevažnemu podjetju naprednega učiteljstva. Tisti, ki očita kaj takega, naj pride s fakti na dan, ter naj se ne poslužuje pavšalnega sumničarstva, ki je orožje grobokopov-denuncijantov. Na ostale napade bodo odgovorili pa tisti, ki se jih to tiče.

— **Kako se odpovedujejo stanovanj.** Prijatelj našega lista nam je poslal pismo, v katerem mu hišna gospodinja odpoveduje stanovanje. Pismo se glasi: »Jest vam maren quartir gor dat; da 1. novembra ga bote mogli stanovanje zapustit — mene je šal, ampak se je oglasila ena bartija ke mi bo plačala veliko več

in ker je sedaj vse tako drago in je toliko dauku plačat moram gledat če dobim tudi več noter. Na zamirite pa ne morem drugač. Pičete če ste dobili ta moje pismo.« O lepi slovenščini te vrle gospodinje pa naj izrečejo bralci svojo sodbo sami.

— **Trije bratje poročili tri sestre.** Včeraj zjutraj ob 6. uri je bila v Ljubljani v trnovski cerkvi poroka g. Poldeta Breskvarja z gđ. Šarčevno (Novakovo). Zanimivo pri tem je pa to, da je eden brat ženinov že pred par leti poročil eno sestro njegove žene. Dočim poroči drugi njegov brat v kratkem času drugo sestro njegove žene. Dva brata sta mesarja, eden je pa gostilničar. Vsi trije bratje ženini in vse tri sestre neveste so pa doma iz Trnovega v Ljubljani. To je pač vesel in redek slučaj.

— **Raz lestvo je padel Franc Kandušar,** trgovski nastavljenec pri Nagyju. Opoldne je lezel na lestvo, padel je raz nje, oblezel četrte ure nezavesten, zlomil si desno ramo in polomil prste na desni roki. Prepeljati so ga morali v deželno bolnico.

— **Avtomobil ga je povozil.** Ko je hotel iti pretekli petek štirinajstletni sin tovarniškega delavca Jožef Petrič čez Sentspetersko cesto, je pridrdral nenadoma neki avtomobil, ki je dečka podrl na tla in ga težko poškodoval.

— **Ker je bila na sumu tatvine.** Dne 11. t. m. je policija aretirala v Gradišču neko dečko, ki je bila hudo na sumu, da je izvršila več tatvin. Deklo je izročila policija okrajnemu sodišču.

— **Občni zbor političnega društva »Vodnik«** v Sp. Šiški se vrši v soboto dne 16. maja 1914 zvečer ob pol. 8. uri v gostilniških prostorih pri Seidlu v Sp. Šiški. Gospodje člani so uljudno vabljeni, da se ga mnogobrojno udeleže. — **Odbor.**

— **Sentjakobsko-trnovska moška podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda** ima v soboto dne 16. t. m. ob 8. zvečer v gostilni Lovra Sarca (pri Rastoharju) na Karlovski cesti št. 19 letošnji občni zbor z običajnim dnevnim redom. Vabimo nanj vse člane podružnice in prijatelje naše šolske družbe, da se ga udeleže v največjem številu.

— **Zahvala.** Podpisana podružnica izreka najiskrenejšo zahvalo špediterski tvrdki Balkan in c. kr. dvornemu založniku g. Robertu Kolmanu za njihovo naklonenost ob priliki letošnjega Jurjevanja na ljubljanskem gradu ter ju priporoča občinstvu, da krije pred vsem pri njih dotične svoje potrebščine. — **Sentjakobsko-trnovska moška podružnica** družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

— **Skloptično predavanje.** O priliki učiteljskega in dijaškega izleta bo v četrtek dne 14. maja 1914 ob sedmih zvečer gospod linjski poročnik v pok. V. Kubelka v avli tukajšnje višje realke na kratko predaval o pomenu morja in o potrebi domačega brodarstva, gospod profesor I. Breznik pa pokaže več skloptičnih slik jadranskega obrežja in trgovinskih in vojniških ladij. Tiste, ki se mislijo izletu na jadransko morje udeležiti, opozarjamo na to skloptično predavanje.

— **Umrli so v Ljubljani;** Klavdija Favaj, hiralca, 31 let. — Josip Vindišer, hiralet-delavec, 76 let. — Matija Jankovič, bivši kovač, 78 let. — Stanislav Lenarčič, sin tovarniškega ključarja, 1 mesec. — Karolina Oblak, krojačeva hči, 2 meseca.

— **Originalni Edison-Kinetofon,** govoreči film, najnovejša iznajdba Edisonova v tem stoletju, predvajala se bo od sobote 16. do četrta 21. v kinematografu »Ideal«. Dva sporeda vsak po tri dni. Slavno občinstvo se opozarja, da si preskrbi sedeže začasno, kajti zanimanje je veliko in lahko se pripefi, da se zadnji dan ne bode moglo dobiti več zaželenega prostora. Podaljšanje tega sporeda je izključeno. V petek, 15. t. m., specialni večer s krasnim Nordisk-sporedom.

— **Loterijske številke:** Gradec: 67, 68, 90, 35, 71. — Brno: 74, 13, 26, 84, 11.

Trst.

Izjavljamo, da vodi sedaj tržaško podružnico uredništva »Dneva« g. Stane Kosovel, ki je v Trstu edini upravičen sprejemati ali pa odlagati ponudene mu rokopise za »Dane«. — **Lastništvo** in glavno uredništvo »Dneva«.

Konec? Poročila pravijo, da je protiaustrijskih demonstracij v kraljestvu konec. Čez noč so se umirili prebivalci Apeninskega polotoka. Prej je bilo nebroj protestov, shodov, obhodov, razbijanja, in tudi avstrijsko zastavo so zažgali. Zdaj je vsega konec. Nepríčakovano konec. In kaj je temu vzrok? Mogoče ekspanzivnost avstrijske politike? Naj-

brže ne. Bolj verjetno je, da so se Italijani v kraljestvu ustrašili Berchtoldovega govora v delegacijah.

Zažgana avstrijska zastava, delegacije in Berchtold. Zadnji naši dogodki so torej prišli celo v delegacije. Kako lepo je pojasnil grof Berchtold celo zadevo Torej ni bila sezgana avstrijska zastava? Zakaj pa niso »naši uradi« v Benetkah takoj demantirali izdanih poročil? Čudno, da se je slučaj pojasnil šele v delegacijah... Takole namreč, še le tedaj, ko smo bili izzvani že od vseh... Grof Berchtold se je naposled spravil na delo in sklenil pojasniti ves položaj. Lepo je sicer to in človekoljubno, toda resnično? — Zdaj bo še italijanska vlada izjavila, da obžaluje protiaustrijske demonstracije v kraljestvu, pa bo konec. Za nas namreč. Italijani pa se nam bodo smejali. In imeli bodo prav. Kajti resnica je, da so vsemu temu krivi le naši gospodje »državnik«.

Statist Alberti. Statist Alberti je povedal na nedeljskem shodu med drugimi žalostmi Italijanov tudi to, da je v Trstu le 70 policajev, ki so italijanskega pokoljenja. Samo sedemdeset! Zanje je torej število italijanskih policajev žalostno. Alberti naj se raje lepo potolaži, kajti tisti neitalijanski policaji so jih že marsikdaj obvarovali slovenskih pesti. In pa: če bi jih bilo več, ki bi gledali, da bodo borili samo nas, kako bi mogli korakati mi »obkoljeni od orožnikov in policajev«? Statist Alberti, ali ni ta trditev udarec z glavo ob zid?

Italijanske pismošče, ki ne vedo, da je puščica v ul. Francesco d'Assisi št. 2. II. za »Dan« in ne za N. D. O., opozarjamo, da ne mečejo več vanjo drugim naslovljenih pismem. Toliko se že sme zahtevati, da pismošče prebere nad puščico vsaj naslov! Če ne bo to prenehalo, bomo storili potrebne korake pri poštnem ravnanstvu in pismošče kratkoma označili z imeni!

Sestanek Nar. soc. mlad. org. se vrši v soboto zvečer ob osmih v prostorih stare policije pri Sv. Jakobu. Bratje naj se tega sestanka polnoštevilno udeležijo! Razpravljalo se bo o volilni listi, ki bo predlagana na obč. zboru v nedeljo. Predmet je torej važen!

Splovljenje. V torek zjutraj so ob enajstih v ladjelodnici sv. Marka splovili parnik »Polas«, ki je določen za prevažanje premoga iz Anglie v Pulj. Parnik je bil zgrajen na stroške c. kr. avstrijske mornarice. Nova prevozna ladja je dolga 137 m, široka 17,40 m in visoka 10,40 m. Stroji bodo proizvajali 6200 konjskih sil in ladja bo preplavala 14 milj na uro. Parnik je preskrbljen z električno lučjo in brezžičnim brzojavom, centralno kurjavo, ventilacijo in kopolji. — Slavnosti je prisostvoval baron Koudelka s soprogo in mnogo drugih oblastnih in oseb. Tržaški »Stabilimento technico« je zastopal glavni ravnatelj de Lendecke.

Nezgoda v Miljah. V ponedeljek popoldne se je igralo v Miljah ob nekem tri metre visokem zidu več dečkov. Eden izmed njih je hotel skočiti na zid, pod katerim je sedel devetletni Rudolf Bonifacio. Skok pa je bil tako neroden, da se je ob njem zrušil na zidu velik kamen in padel na tla, ravno na Bonifacija, ki je pod zidom sedel. Kamen je dečka smrtno poškodoval. Ostali otroci so po groznem dogodku zbežali in pripovedovali o njem po vasi. Takoj se je podal na mesto nesreče zdravnik De Lucca, ki pa ni mogel konstatirati nič drugega kakor dečkovo smrt. O nezdobi so bili obveščeni tudi policijski organi, ki so se takoj podali na ogled nesrečnega Bonifacija. Telefonično so poklicali okrožno sodništvo iz Kopra, ki je o dogodku sestavila zapisnik. Zaslišani so bili vsi pri nezdobi navzoči otroci. Uboga mati, ponorečena dečka ni vedela, kaj bi sama s seboj, tako hudo ji je bilo, ko je izvedela o grozni nesreči, ki ji je ugrabila sina. Mrtvega nesrečnega so prenesli na dom.

Na poti iz cerkve. Margerito Marchi je obšla v nedeljo zjutraj, ko je stopila iz cerkve sv. Antona starega, hipna slabost, da je padla na tla. Bližnji ljudje so ji prihiteli na pomoč in jo vzdignili, ter jo odpeljali na zdravniško postajo. Od tam so ji pomagali domov.

Nepríčakovana smrt. V torek zjutraj je bil poklican zdravnik z zdravniške postaje v ulico del Toro št. 2. k nekemu Blažu Perkoviču. Ko pa je dospel na mesto, je bil Perkovič že mrtev in poklicani zdravnik je mogel konstatirati samo še smrt.

Padeč pilanke. Ob deveti uri je prišla v torek zjutraj na zdravniško postajo neka žena in iskala zdravniške pomoči. V nogah pa ni bila trdna in je vsled pijanosti padla na tla ter se poškodovala. Zdravnik jo so obvezali.

S postelje je padel 10mesečni deček Alojz Likurg in se na desni strani telesa poškodoval. Starši so ga prinesli na zdravniško postajo, kjer so mu podelili prvo pomoč.

Poskus samomora. V ponedeljek popoldne je izpila sedemnajstletna Marija B., stanujoča v ulici Pesa št. 74 v samomornem namenu dozo octove kisline. Domačini so jo prenesli v lekarno Manzoni, kamor je prispel zdravnik z zdravniške postaje in ji izpral želodec. Vzroka neumnega punčara ne pove. Mogoče zopet kakšna nesrečna ljubezen.

Ogenj v skladišču Fünsterwald. Ogenj, o katerem smo natančneje že poročali, je napravil 1000 kron škode in ne samo 250. Seve, dobi tvrdka zavarovalniško odškodnino. **Pohotnež.** 12letno dekle C. B. je ovadilo na policijo 43letnega Alojzija B., ki jo je na prostoru v ulici Madonina spolno zlorabil.

Tatvina v prosti luki. Josip Mišculin je v ponedeljek zjutraj prenašal po prosti luki dva vrča in hotel stopiti z njima tudi v neki čoln, s katerim se je namenil odpeljati do brega. Ko bi pa moral dobiti dovoljenje za prevoz vrčev, je prišel v carinskem uradu v protislovja sam s seboj in ni znal povedati, kje je vrče dobil. Individija so obdržali v zaporu.

Vojak ga je ranil. Fotograf Robert Sommer je preživel noč od nedelje na ponedeljek z nekim vojakom. Radi neznanega vzroka je prišlo med obema do nesporazumljenja in vojak je potegnil svojo sabljo, ter jo kratkoma zasadel v Sommerja. Ta se je zatekel k zdravniku.

Padeč na krovu. 47letni uslužbenec na parniku »Lucia«, Peter Bovig se je nahajal v ponedeljek zjutraj na krovu omenjenega parnika pri opravi. Med delom pa je padel z višine treh metrov in se precej poškodoval. Prvo pomoč mu je podelila zdravniška postaja.

Opekla se je. V ponedeljek popoldne so prinesli na tukajšnjo zdravniško postajo 18mesečno deklico Nerino Oljo, o kateri je povedala mati, da se je opekla z vrelo juho. Zdravnik ji je nudil prvo pomoč. Opekline niso težke.

Pes ga je ugriznil. V ulici Amerigo Vespucci št. 43. stanujoči učene Angel Gustinčič, se je v ponedeljek zgasil na zdravniški postaji in povedal, da ga je ugriznil na poti iz šole neki pes. Rano, ki ni nevarna, mu je zdravnik obvezal.

V levo roko je pes ugriznil 4letno Justino Gustinjo, ter ji prizadejal več poškodb. Otroka so prinesli na zdravniško postajo, kjer mu je bila podeljena prva pomoč.

V ljudskem vrtu so odprli mlekarino in sladščarno, ki je bila zaprta že več let. Tako bo imelo občinstvo eno komoditeto več.

Blizu glavne pošte se išče pri solidni slovenski družini mesečna soba. Ponudbe s pojasnili naj se vržejo v puščico uredništva »Dneva« ul. Francesco d'Assisi, št. 2. II.

Telefonska poročila

PROCES ŠVIHA.

Praga, 13. maja. (Izvirno poročilo »Dnevu«.) Po zaslišanju tajnika Siza (glej članek) je bila razprava preložena na popoldan. V začetku popoldanske razprave je stavil dr. Bouček predlog, da naj se priče v takšnem redu zaslišijo, da bo prva zaslišana uradnica ga. Woldan, ki naj se odveže službene prislege. Ta predlog je bil s senatnim sklepom zavrnjen in razglašeno, da se gospe Woldanove ne zasliši in da je namestništvo ne odveže službene prislege.

Dr. Kramář

je bil nato zaslišan kot priča in izpoveduje, da je o obdolžitvi dr. Švihe že delj časa vedel, toda dokazov ni bilo (?). Od tega časa dalje je bil on, dr. Kramář, napram dr. Švihi nezaupljivejši. Obrazložil potem na dolgo zadevo Anyževa zapuščine in pravi, da se je njegov sum proti dr. Švihi povečal, ko je bil pri zadnjih češko-nemških izpravnih pogajanjih nemškimi listom izročen vladin elaborat. Dr. Kramář je v začetku mislil, da je ta elaborat izdal kakšen nemški poslanec, se je pa kmalu izkazalo, da je to storil dr. Šviha. Dokazati seveda se mu ni moglo, ampak sum se je povečal.

Po dr. Kramářu je bilo zaslišano 6 članov »Narodnega sveta« dr. Matuš, Cerny, prof. Heyrovsky, prof. Hlava, Prokupek in Švehla (večina so dvorni svetniki). Ti so izpovedali, o seji »Narodnega sveta«, na kateri se je preiskovala zadeva dr. Švihe, vsi soglasno in o vltu, ki ga je na nje napravila izpoved gospe Woldanove. O resničnosti njene izpovedi so bili vsi najtrdnejše prepričani.

Nato je prišlo do scen med prof. Heyrovskym in dr. Boučkom, med dr. Boučkom in senatnim predsednikom Kurschem.

Na koncu razprave je bil zaslišan kot priča pravnik Paštika, ki je najprej naslikal svoje odnose do gospe Woldan. Bil je intimen prijatelj z njenim sinom, ki je tudi pri državnih policiji. Tudi z gospo Woldan je bil v zelo prijateljskih odnosih. Od

FRAN MALIS,

diplomirani krojač.

Trst. - Ulica Tor S. Piero 4 - Trst.
Podružnica: Nabrežina 99.

Jestvine, kolonijalne blago.

FR. MILLONIG - TRST

Plazza Caserma 5., blizu Narodnega doma.

Razpošiljanje po pošti.

gospe Woldan je ponovno slišal, da se v vrstah čeških poslancev nahaja konfident policije. Državna policija je takšnega silno dolgo iskala, naposled se ji je posrečilo, ga dobiti. Pravila je tudi, da bi bilo v interesu narodne stvari, če bi se ta zadeva sporočila češkim narodnim in političnim krogom. Njemu, Paštiki, se je po dolgem prizadevanju posrečilo, pripraviti gospo Woldan do obsežnejših priznanj.

Student hodil na policijo.

Paštika sam je potom Woldanove prišel v dobre stike z državno policijo. Hodil je tudi v pisarno drž. policije. Na ta način se mu je posrečilo s pomočjo gospe Woldanove priti do cele vrste dokumentov, iz katerih se je prepračil o konfidentstvu. Sporočil je o tem tudi urednika Anyžu in na njegov poziv je začel z gospo Woldan intenzivneje iskati dokazov za identičnost konfidenta Wienerja s Šviho.

Vohunstvo za konfidentom. Kako je prišlo do dokaza?

Direktin dokaz o identičnosti Švihe z Wienerjem se je pridobil na sledeči način:

Poslaniške cigare.

Nekega dne je bil detektiv Ponderlnček poslan k »Wienerju« po poslaniške smotke. Ko se je Ponderlnček vrnil, mu je Woldanova rekla: »Šviha je vendar fest fant; preskrbuje nas tudi s smotkami.« (To je rekla, da bi ga zapeljala k izjavi.)

Detektiv se vjame.

Ponderlnček je na to odgovoril, da Šviha ni bilo doma, pa da je smotke dobil od njegove gospe, ko se je legitimiral kot policijski agent. Tako je dobila gospa Woldan dokaz, da je Wiener — Šviha.

Se en dokaz.

Drugi dokaz o identičnosti Wienerja s Šviho je pridobila Woldanova, ko je enkrat dr. Šviha prišel k policijskemu uradniku dr. Klimi. Zadel je na gospo Woldan in dejal, da naj se oglasi pri dr. Klimi

Dr. Šviha se ujame.

»Ali naj naznanim Wienerja?« je vprašala Woldanova. »Da, naznanite Wienerja!« Dokaz je bil sedaj kompletan.

Priča izjavlja, da je Woldanova to storila nesebično, v interesu narodne stvari in izjavi, da je sam videl Šviho v policijskih prostorih. Srečal je na stopnicah. Priča pove, da ej enkrat dr. Klima dejal Woldanovi: »Klofač je mož časti; ampak Šviha je lump.«

Razprava je preložena na jutri.

Tragedija komtese Tiepolo.

Proces, ki se vrši v Onegli (Italija) proti grofici Tiepolo, dobiva vedno večjo obsežnost.

Grofica Tiepolo, kakor je že znano, (te podatke ponovimo za slučaj, če je kdo tozadevna poročila v »Dnevu« prezrl) je 8. novembra l. l. na svojem stanovanju ustrelila vojaškega slugo svojega moža-častnika. Ustrelila ga je — kakor ona trdi — v silobranu, ko jo je naskočil, hoteč jo posiliti. Nekaj časa se je namreč grofica branila, ko je videla, da postaja sluga Polimanti vedno nasilnejši in je videla, da se mu že ne izvije iz rok, je prišla za brovning, ki je ležal nabit in odprt v odprti toaletni mizici. Kroglica je Polimantiju upihnila luč življenja.

Takoj po dejanju je grofica vsa prestrašena hitela z revolverjem v roki k svojim sosedom in v pretrganost stankih pripovedovala, kaj se je zgodilo. Tako so pripovedovale prve priče, ki so bile v tej zadevi zaslišane.

Polimantijev značaj.

Iz pripovedovanja grofice Tiepolo sledi, da jo je Polimanti vedno nadlegoval in sploh bil sila predrzen, tako, da je nekega večera morala poklicati na pomoč častnika Bossia, ki je v isti hiši stanoval. Bossi ga je hotel kaznovati, toda vsled njegovih prošenj mu je odpustil, kot mu je dopustila tudi kontesa. Tudi možu nista ničesar povedala. O nasilnem značaju sluga pa žena možu tudi za to ni pripovedovala — tako pravi grofica — ker ni možu hotela česar prijetnosti, ko se vendar je, kakšne občutke vzbudi takšna vest.

Originalni Edison Kinetofon. Samo šest dni. Kino-„Ideal“.

Največja senzacija tega stoletja. Govoreči film od 16. do 21. maja 2 programa po 3 dni.

Hišnica hiše, kjer je grofica Tiepolo s svojim možem stanovala, pripoveduje o veliki predrznosti Polimantija.

»Dajla sem otroka — pravi priča — pa pride Polimanti in me hoče prijeti za prsa. Zagrozila sem, da povem to njegovemu gospodu. Ni pomagal preje, dokler nisem povedala svojemu možu, ki mu je potem dal njegov del.«

Tudi služkinje pripovedujejo, da jih je z nasiljem poljubljaj po stopnicah. Bahal se je, kaj vse naredi z ženskami, kako se vse njegovi volji podvržejo in tako dalje.

Par dni pred tragičnim dogodkom je služkinji Klari pripovedoval, da ima ogenj v glavi in da nekaj napravi; če se mu ne posreči, se ubije, ali pa pojde v ječo; če se ubije, je dejal, si bo nekdo prste grizel.

Grofično domače življenje.

Priče izpovedujejo za obtoženo precej povoljno. Po teh izpovedbah je grofica trpela na močnih krilih in silni nervoznosti. V zasebnem življenju je bila — kakor služkinje izpovedujejo — silno prijazna in domača. O visokosti ni nobenega govora, nasprotno: bila je ponižna.

Silno obtežuje grofici zagovor njena prijaznost s častniškim slugo. Šalila se je z njim in sploh bila z njim čisto domača.

Služkinje pripovedujejo kot priče, da grofica ni delala nobenih razlik v obnašanju napram njim in napram slugi. Z vsemi je bila domača in prijazna ter prizanesljiva.

Skromnost je menda značilna poteza v rodbini grofice. Dasiravno aristokrati, se njen stric ni sramoval prevzeti dela kot uradnik, samo, da bi se častno preživel, potem, ko je prišel ob premoženje, hotel rešiti čast nekega svojega sorodnika.

Ko je njen stric umrl, ji je pri pogrebu neki voznik izrazil svoje sožalje in grofica mu je vsa ginjena zahvalno stisnila roko. — To so navajale priče, da osvetljuje značaj grofice.

Polimanti in njegovi prijatelji.

Prijatelji so kot priče Polimantija naslikali kot veselega človeka, polnega življenja. Pil ni. Zadnje dneve je bil pa precej razburjen in je pravil, da ima ogenj v glavi.

Kar se ženska tiče, se je Polimanti vedno bahal, da jih ima mnogo. Hišnik je po naročilu grofičnega moža Polimantija zalezoval in ga videl zahajati v neko beznico, kjer so bile ženske, videl ga je izprehajati se po noči z ženskami. Hišnika je pa še poleg tega zagotavljal, da so to le prehodne ženske in da ima doma zarobenko.

Važna izpoved.

Napram svojim prijateljem je Polimanti trdil, da ga ima grofica zelo rada, povsod se je s tem bahal in pravil, da ga ima rada zato, ker prihaja k njej na skrivaj neki mladi profesor; on — Polimanti — pa o tem napram možu njenemu molči. (Kakor je videti, je Polimanti zelo mnogo — govoril).

Tako pripoveduje eden njegovih prijateljev, Antonio Sciacca, da mu je Polimanti zatrjeval, da ima razmerje z ženo nekega advokata. Imena ni nikdar povedal. Enkrat mu je celo pripovedoval, da je prišel v smolo, ker je postala ona žena noseča. (Grofica Tiepolo je bila nosna aretirana; v ječi je imela prežgodnji porod. O nosnosti svoji materi ni ničesar povedala, pač pa možu in zatrjuje, da je bila nosna od nekega dne septembra dalje, ko se je sešla s svojim soprogom.)

Kako je bilo v kopališču.

Kakor je omenjeno, je bila komtesa s svojo služinčadjo in ravno tako tudi s slugo prijazna. Izvira to — kakor iz pričevanja — iz komtesine skromnosti in ponižnosti, ki jo je pa posebno sluga znal izkoristiti.

V domačem komtesinem življenju ni bilo dosedaj iz izpovedovanja priči najti nikakega oporišča za intimnejše stike med komteso in častniškim slugo.

O takšnih intimnih stikih se je pa nekaj govorilo, da so bili opaženi v kopališču San Remo. Govorilo se je, da je sluga neženirano hodil v kabino svoje gospodarice. Obtožbenka je odvrnila, da je hodil, toda le z

njenimi otroci, katere je oskrboval. Iz pričevanja kopališkega osebja in gostov, ki so se s komteso stikali, izhaja, da ni bilo med njo in slugo v kopališču nikakih stikov, ki bi vzbujali sum. V kabino ni hodil, kadar je bila tam komtesa, pač pa je hodil tja z njenimi otroci. Edina priča uradnik Zucca, ki je pred prvimi zasliševanji Polimantijevemu sorodniku namigoval o nekaterih »rečeh«, je pri glavni razpravi v oči onemu sorodniku in advokatu civilne stranke z vso odločnostjo zanikal, da bi bil kedaj kaj takega govoril in je trdil nasprotno, da o komtesinem obnašanju v kopališču ne more ničesar slabega reči.

Prof. Vagliasindi — intimen prijatelj komtese.

V celem procesu se veliko važnost polaga na sledečo okoliščino: Sluga Polimanti je napram svojim prijateljem trdil, da sta z gospo precej domača, ker komtesa potrebuje njegove pomoči radi svojega razmerja z nekim profesorjem zemljedelstva. Pravil je tudi, da mu nosi komtesina pisma. Omenjeni profesor je Vagliasindi, katerega je baje Polimanti videl skozi ključavnico v intimnem razgovoru s komteso. Tako je vsaj pripovedoval.

Vagliasindi zaslišan kot priča je energično izjavil, da s komteso ni imel nikakih stikov, niti ni dobival od nje pisma. Obisk, ki pa niso bili številni, so veljali celi rodbini in se začeli vsled strokovnih interesov, ki jih je gojil komtesin mož.

Pri zasliševanju je civilna stranka silno ostro nastopala, braniatelj adv. Raimondo je z vso silo proti temu protestiral in zahteval, da se bodi Vagliasindi veruje, ali pa naj se radi krivega pričevanja dene v kriminal. Naposled je tudi ta incident kot mnogo drugih, prešel.

Mali oglasi.

Plašče (Arbeitsmänteln) v vseh barvah, priporoča gg. zdravnikom, lekarnikom, magistrom, zobozdravnikom, brivcem, specerijskim in tiskarskim pomočnikom po nizki ceni, konfekcijska trgovina A. Lukič, Ljubljana, Pred škofijo 19. 398—10

Bele birmanske oblečke za dekleta, nogavice, rokavice, pajčolane, trakove itd. priporoča modna trgovina P. Magdič, Ljubljana, nasproti glavne rošte.

Stavbni, umetni in konstrukcijski ključavničar Ivan Meglič, v Ljubljani, Prule 6. sprejme takoj 3 valence in se priporoča sl. občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela. V zalogi ima fino izdelana, patentirana kurilna vrata za peči in štedilnike.

Za nakup oljnatih in suhih barv, lakov, firnežev in vse v to stroko spadajočih predmetov se priporoča tvornica barv

Premerl & Jančar

Dunajska cesta št. v. 20. Ljubljana Kolodvorska ulica št. 18.

Fristne emajlne karve, karkolinej, mavec itd. Na drobno in debelo.

Modistinja

Minka Horvat, Ljubljana, Stari trg 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških klobukov, športnih čepic in vseh potrebščin za modistke. — Popravila se točno in najcenejše izvrše.

Konfekcijska trgovina A. Lukič, Ljubljana, Pred škofijo 19, priporoča bele birmanske obleke za dečke in deklice, po najnižjih cenah. 397—10

Edina primorska tovarna dvokoles "Tribuna" Gorica, Tržaška ulica št. 26, prej pivovar Gorjup.

Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. itd.

F. Batjel

Gorica, Stalna ulica št. 2—4. Prodaja na obroke. Ceniki franko.

Kavarna „Central“.

KONCERT

od danes naprej vsak večer v Ljubljani znane in priljubljene dunaške elitne damske kapele

R. H. Dietrich.

Vso noč odprto. Vstop prost.

Enonadstropna trdno zidana

hiša

s poslopjem v dvorišču in vrtom za zelenjavo se proda pod zelo ugodnimi pogoji z ali brez zemljišča in gozda. Hiša stoji na ugodnem prostoru glavnega trga v mestu Šoštanj ter je pripravna za vsako obrt ali večjo trgovino. Več pove Posojilnica v Šoštanju.

Poslano.

Gospod plem. Trnkoczy, lekarnar v Ljubljani!

Jaz bi vam bil hvaležen, ako mi pošljete literaturo in sladni čaj znamka SLADIN.

Velespoštovanjem

DR. ARGAY London, W. 89 Ladbroke Grove Notting Hill.

Na debelo in drobno! Izredno nizke cene! Irenočišče. - Gostilna. - Buffet.

TRST Hinko Kosič TRST

ulica Carradori 15 (vokal Geppa)

se priporoča cenjenim tržaškim gostom in v Trst prihajajočim potnikom.

Konfekcija

: za moške, ženske in otroke :

v veliki izbiri po zanesljivih in stalnih cenah v podružni trgovini

tvrdke R. MIKLAUC

„Pri Škofu“

Ljubljana — Pred škofijo št. 3. — Medena ulica.

: Foceten oddelek v prvem nadstropju :

Cenik na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

VELIKI OKASIJSKI TEDEN!

Za gornja in spodnja krila.

Ogromna zaloga od najenostavnejše do najmodernejše fasore, po čudovito nizkih cenah.

Pariške modele in konfekcijo za dame, deklice, gospode in dečke priporoča

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5-6.

Telefon 132.

Telefon 132.

Modni klobuki

pravkar prišli od najcenejše do najfinejše vrste v obilni izbiri, potem

slamniki, čepice, kravate, roka-

vice, srajce, nogavice, žepni

: robci, naramnice, palice itd. :

po skromnih stalnih cenah v

modni in športni trgovini

P. MAGDIČ,

: nasproti : Ljubljana : nasproti : glavne pošte. glavne pošte.

Sukno, volneno blago, vse vrste perilno blago, šifoni, preproge, odeje, zastori in izvrstno gotovo moško perilo se dobi po najnižjih cenah v manufakt. modni trgovini

Oglejte si zalogo, zahtevajte vzorce

L. KOSTEVC Ljubljana Sv. Petra c. št. 4.